

DSOG *bladet*

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Bestyrelsens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 4
DSOG's bestyrelse 4

Artikler og debat

Resectio labia minora 6
Fra Historisk Arbejdsgruppe 7
DSOG's EXPU-komite ønsker tillykke 9

DSOG-information

DSOG's FIGO fond 10

Annoncering af møder & kurser

DSOG's Novembermøde 2006 13
Symposium: Nye hysteroskopiske behandlingsmetoder
– hvor er vi i dag? 14
Kursus i gynækologisk ultralyd 15
Temadag, Uddannelse – kultur, motivering, professionalisering
og kvalificering af UAO og vejledere 16
Dagsorden for Fødsels Audit møde 17

DFKO

Nyt fra DFKO 20

FYGO

FYGO nyt juli 2006 21
Kursus i »Prænatal diagnostik« 21

2006

August

Nr. 4

Årgang 27

Bestyrelsens klumme

At rejse er at leve – jeg håber at alle medlemmer har haft, har eller får en pragtfuld sommerferie – men jeg anvender i højere grad udtrykket for at henlede opmærksomheden på NFOG's Visitor Programme. I dette efterår bliver programmet annonceret. Der er ingen grænser for alder eller anciennitet. Så vi har alle mulighed for et fagligt og personligt berigende ophold på en nordisk afdeling. Der bliver tildelt ca. kr. 75.000 pr. ansøger. Det eneste formelle krav er at man skriver en rapport om opholdet, som kan offentliggøres på NFOG's hjemmeside. Jeg håber at afdelingerne vil bakke projektet op og at mere erfarne kolleger vil hjælpe yngre kolleger med kontakt til de nordiske afdelinger.

NFOG holdt kongres i fire regnfulde og spændende dage i Gøteborg i maj. En velorganiseret kongres med et flot fagligt og socialt program. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke Ian Milson og hans team samt NFOG's Scientific Committee for en flot kongres og i samme forbindelse fremhæve et flot fagligt bidrag fra dansk side. I 2008 mødes vi på Island og i 2010 i København.

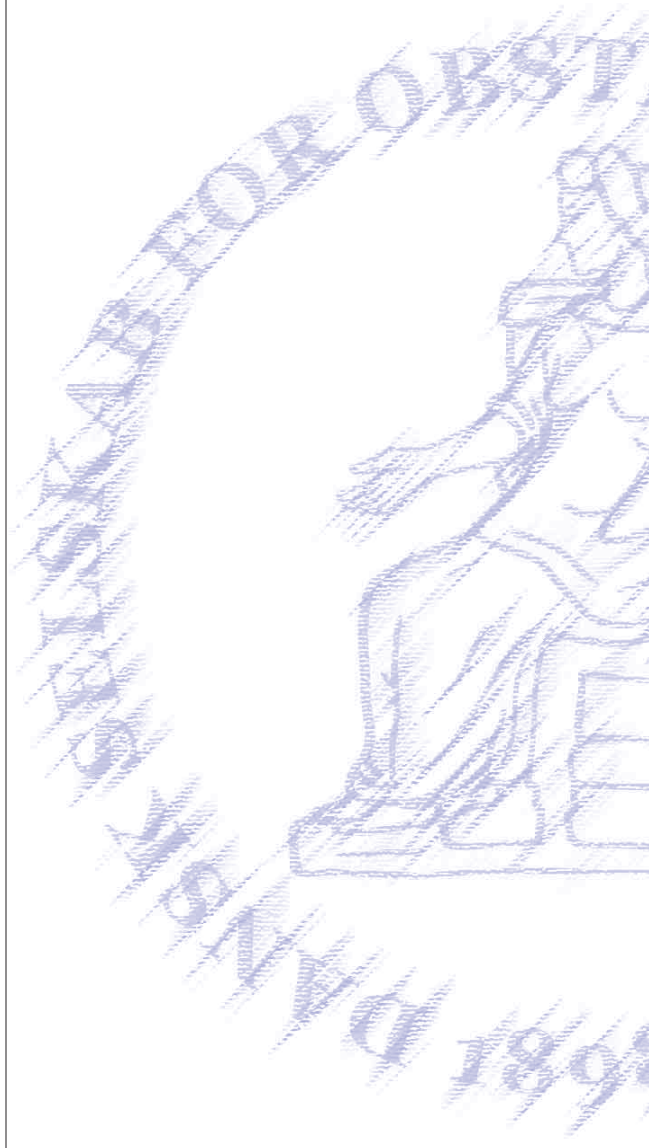
Novembermødet som arrangeres af DSOG's Efteruddannelsesudvalg, afholdes fredag og lørdag d. 24. og 25. november. Temaet er seksualitet i forskellige faser af kvinders – og mænds liv, samt transseksualitet. Fredag aften fester vi i Domus Medica.

På generalforsamlingen i maj blev det besluttet at arbejdet med guidelines fremover skal være sponsorfrit. De beløb som tidligere er blevet indbetalt af sponsorer vil i første omgang blive dækket af DSOG.

I bestyrelsen arbejder vi videre med medlemmernes forslag om at guidelinearbejdet bør betales af brugerne – afdelingerne. Og i løbet af efteråret mødes bestyrelsen med guideline-sty-

regrupperne for at aftale, hvorledes vores samarbejde skal fungere i fremtiden.

At rejse er at leve – gør brug af NFOG's Visitor Programme!

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer for medlemsbladet i 2006:

- 8. september/11. oktober
- 3. november/6. december

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt, og vær opmærksom på forholdet mellem deadline og udgivelsesdato.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til:
Thomas Larsen, læge
Thorsens Allé 16
9000 Ålborg
e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

DSOG er medlemsblad for
Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til presseloven:
Thomas Larsen

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion:
Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Helle Meinertz, klinikleder, dr.med.
Fertilitetsklinikken, afsnit 455
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
H:S Hvidovre Hospital
Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
Telefon: 24 27 83 92
Privat: Høyrups Allé 21A, 2900 Hellerup
Telefon: 24 27 83 92
E-mail: helle.meinertz@dadlnet.dk

Næstformand

Morten Lebech, overlæge, sektionsleder
Gynækologisk-obstetrisk afdeling G
Amtssygehuset i Herlev
Herlev Ringvej 75, 2730 Herlev
Telefon: 44 88 44 88 lokal 3671
eller dectelefon 82-627
Privat: Dalgas Boulevard 59, 1. tv.
2000 Frederiksberg
Telefon: 38 34 26 19
Mobil: 26 36 26 20
E-mail: morten.lebech@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Thomas Larsen, 1. reservelæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Hjørring Sygehus
Bispensgade 37, 9800 Hjørring
Telefon: 99 64 64 64
Privat: Thorsens Allé 16, 9000 Ålborg
Telefon: 98 11 77 78
E-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

Kasserer

Thea Lousen, afdelingslæge, ph.d.
Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus,
8200 Århus N
Telefon: 89 49 55 66

Privat: Skolebakken 5, 2. tv., 8000 Århus C
 Telefon: 86 17 26 12
 E-mail: lousen@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Thue Bryndorf, overlæge, dr.med.
 Fertilitetsklinikken, afsnit 455
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 H:S Hvidovre Hospital
 Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
 Telefon: 36 32 36 32
 Privat: Granholmen 28, 2840 Holte
 Telefon: 45 41 01 02
 E-mail: thue.bryndorf@dadlnet.dk

Uddannelsessøgende

Jakob Graves Rønk Dinesen, reservelæge
 Randers Centralsygehus, Pædiatrisk afdeling
 Skovlyvej 1, 8900 Randers
 Telefon: 89 10 20 00
 Privat: Bekkasinvej 5, 8382 Hinnerup
 Telefon: 86 91 05 92 / 20 25 95 75
 E-mail: jad@dadlnet.dk

Øvrige medlemmer

Susanne Christau, speciallæge,
 Frederiksdalsvej 70, 2830 Virum
 Telefon: 45 85 20 22, fax: 45 83 45 13
 Privat: Rønnebærvej 78, 2840 Holte
 Telefon: 45 42 33 17/mobil 20 16 55 99
 E-mail: sus.christau@dadlnet.dk

Formand for FYGO

Christina Damsted Petersen, reservelæge
 Sexologisk Klinik, afsnit 7.1.11
 H:S Rigshospitalet
 Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 71 11
 Privat: Vesterbrogade 46, 5. th.
 1620 København V
 Telefon: 33 13 48 19
 E-mail: cdamsted@inet.uni2.dk

Formand for DFKO

Jan Pelle, speciallæge
 Søndre Stationsvej 31
 4200 Slagelse
 Telefon: 58 53 23 10; lægetelefon: 58 53 23 12
 Privat: Gedevassevej 48, 3520 Farum
 Telefon: 44 95 67 07
 E-mail: pelle@dadlnet.dk

Formand for undervisningsudvalget

Heidi Fosgrau Sharif, afdelinglæge, ph.d.
 Obstetrisk Klinik, afsnit 4031
 H:S Rigshospitalet
 Blegdamsvej 9
 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 09 08
 Privat: Egemosegaard, Avderødvej 20
 2980 Kokkedal
 Telefon: 48 28 30 48
 E-mail: heidi_sharif@yahoo.dk

Formand for efteruddannelsesudvalget

Anders Atke, overlæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 H:S Frederiksberg Hospital,
 Ndr. Fasanvej 57, 2000 Frederiksberg
 Telefon: 38 16 34 12
 Privat: Hostrups Have 22, st. th.
 1954 Frederiksberg C
 Telefon: 49 13 36 93
 E-mail: atke@dadlnet.dk

Webmaster

Peter Secher, 1. reservelæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Viborg Sygehus, Heibergs Allé 4
 Postboks 130, 8800 Viborg
 Telefon: 89 27 27 27
 Privat: Espedalen 31, 8240 Risskov
 Telefon: 86 21 10 62
 E-mail: secher@dadlnet.dk

Resectio labia minora

I den seneste tid har man kunnet iagttage kolleger advokere for og imod resektion af labia minora. Ikke kun gynækologer, men også plastikkirurger har ytret sig. Baggrund for diskussionen er, om labia minora kan være for store og dermed genere, dels ved forskellig fysisk udfoldelse dels alene ved deres udseende. Nogle kolleger har nærmest bandlyst resektion af labia minora, medens andre foretager indgrebet alene på kvindens ønske.

Få har interesseret sig for at beskrive operationsmetode eller størrelse af labia minora. Om operationen siges det, at den kan give blivende gener f.eks. i form af ardannelse, smerter eller åbentstående introitus med øget risiko for gentagne vulvovaginale infektioner. Det sidste ikke mindst, hvis der reseceres for meget, eller når der indtræder aldersatrofi.

Hvis den operation, der benyttes, er en kileformet resektion af labia (Fig. 1) – som regel med almindelig koldkniv – er de nævnte risici til stede.

Udførelse af kileformet resektion på i øvrigt raske labia minora bør nu om dage betragtes som suboptimal, fordi der findes en anden metode, som er den overlegen.

Resektion af labia minora alene for at gøre dem mindre bør foretages som en seglformet

Fig. 2. Seglformet laserresektion.

resektion ved hjælp af 5–6 watt superpulsed CO₂-laser (Fig. 2), hvor højest omkring en fjerdedel af hvert labium fjernes. Labium holdes helt udspændt under evaporationen, hvorved laserstrålen umiddelbart forseglar alle blodkar uden blødning, og brugen af suturmateriale undgås. Resektionsranden skal heller ikke sutureres; den lades åben; den heler af sig selv uden ardannelse.

De to fotos (samme foto med forskellig indtegning) giver et godt fingerpeg om, hvor store labia minora bør være, før resektion kan overvejes.

Hvis man følger de her givne retningslinjer, vil antallet af operationer på raske labia minora nok falde betydeligt, og det vil ikke være til skade for kvinderne.

Arne Berget
Overlæge, dr.med.
Gentofte

Fig. 1. Kileresektion af labium minus.

Fra Historisk Arbejdsgruppe

Desværre var ingen af de besvarelser, vi modtog, helt korrekte. Derfor kan vi beklageligvis ikke komme af med boggaver i denne omgang. Forhåbentlig sker det næste gang, for de nye quizzes er meget lette.

Løsning på Quiz nr. 1 i DSOG-bladet nr. 3, 2006

Den 1. juni 1750 åbnedes »Det Kongelige Fri-Jordemoder-Huus« under ledelse af jordemoder Inger Petersen, og det var begyndelsen til den første offentlige fødselsstiftelse i Danmark.

Inger Petersen ejede ejendommene i Gothersgade 115 og 117, og her indrettedes fødselsstiftelsen. Inger Petersen døde i 1759, og der var i perioden født 2.841 børn. Forholdene var ikke optimale, og Fattigvæsenet var bekymret herover. Allerede tre dage efter Inger Petersens død rettede man henvendelse til direktionen for Frederiks Hospital, om man ikke kunne flytte dertil. Det Kongelige Frederiks Hospital var blevet indviet den 30. marts 1757; bygherren var Frederik V, der regerede 1746–1766.

Direktionen stillede sig velvilligt til forslaget om henlæggelse af stiftelsen til Frederiks Hospital, idet man ville stille hus og vedligeholdelse til rådighed. Omsorgen for barselskvindeerne måtte påhvile Fattigvæsenet.

Ved påsketid i 1759 begyndte indretningen i den sydlige pavillon ud mod Amaliegade. Det første, man foretog sig, var at afspærre enhver forbindelse til Frederiks Hospital ved at blokere gange, døre og vinduer.

I oktober 1759 kunne lukningen af det Kongelige Fri-Jordemoder-Huus foretages, og Accouchement-Huusets blev indviet i begyndelsen af oktober 1759.

Løsning på Quiz nr. 2 i DSOG-bladet nr. 3, 2006

Matthias Saxtorph (1.6.1740–29.6.1800) overtog ledelsen af fødselsstiftelsen i marts 1771, men blev først den 18. februar 1773 udnævnt til professor. I sine forelæsninger diskuterede han i hvilken stilling, det var mest fordelagtigt at føde. Han mente, at kvinden skulle indtage den stilling, der bedst udnytter åndedrættets og bugmuskulaturens nedtrykning. Men samtidig skulle kvinden finde hvile i ve-pausen.

Indtil få år tidligere havde man født i fødestole (ca. 1770), og den i Accouchement-Huusets senest anvendte fødestol var den, som hollænderen Hendrik van Deventer havde konstrueret (1701). Man forlod simpelthen fødestolen, fordi man fandt den umagelig, ledeløs og faldefærdig. Den gav ingen støtte til fødderne, og den var ubekvem for jordemoderen og for lav. Desuden anså man den for direkte farlig, hvis der skulle foretages indgreb, den fødende fik kramper eller fik en blodstyrning.

Fødestolen blev afløst af en fødeseng, der kunne være et fladt leje, eller en fødestol, der kunne slås ud og anvendes som seng.

For yderligere interesserede:

Trolle D. Fødselsstiftelsen i København og Professoratet i Fødselsvidenskab ved Københavns Universitet. København: Novo's Fond, 1962.

Jan Blåkær

Medicinhistorisk quiz

Quiz nr. 1

Han konstruerede en »cysteløfter« til brug, når store ovariecyster peroperativt skulle »løftes« frem i abdominalsåret. Princippet bag instrumentet var, at en del af cystevæggen blev suget ind i en »metal-kop«. Samme princip blev anvendt i det forløsningsinstrument, han kon-

struerede, og som han præsenterede ved et foredrag i DSOG den 10.1.1958. Instrumentet har de fleste steder afløst fødetangen. Hvilket forløsningsinstrument? Hvem konstruerede det? Hvor var han professor, og hvornår døde han?

Quiz nr. 2

Det Kongelige Fri-Jordemoder-Huus i København var den første offentlige institution i Danmark til fødsler. Først mange år senere blev der oprettet en lignende institution i Århus. Hvilken? Hvornår blev den oprettet, og hvem blev dens første chef?

Løsningen kan senest to uger efter, at bladet er udkommet, sendes til e-post-adressen: torsor@fks.vejleamt.dk med angivelse af afsenderens navn og adresse.

Torsten Sørensen

Selskabets tidligere formænd Victor Albeck (1932–1933)

Af Torsten Sørensen

Victor Albeck er en af de få eksklusive personer, der ligger begravet i Universitetsparken i Århus. Årsagen er, at uden hans strategiske evner og utrættelig indsats i 1920'erne for et jysk universitet er det ikke sikkert, at Aarhus Universitet havde eksisteret i dag.

Christian Victor Heinrich Albeck blev født den 9. januar 1869 i København. Faderen var vare- og vekselmægler. Han blev læge i 1894, og efter en omfattende klinisk uddannelse ved hospitaler og sygehuse i København og provinsen koncentrerede han sig om fødselsvidenskaben. Han var utrolig videnskabelig aktiv, og af hans store produktion er det vist kun hans dis-

putats fra 1901 om Ileus ved tyndtarmsstrangulation, der ikke handler om gynækologiske og obstetriske emner.

I 1902 giftede han sig med Ella Zachariae og praktiserede i nogle år som specialist i gynækologi og obstetrik, inden han i 1910 konkurrerede med Erik Hauch og Viggo Esman om stillingen som overaccoucheur ved Rigshospitalets fødeafdeling B. Han fik ikke stillingen, og det var en stor skuffelse for ham. I stedet var han selvskreven til overlægestillingen ved den nyåbnede jyske fødselsanstalt i Århus. Han var således dens første chef og i de første fem år også institutionens eneste læge.

I 1919 konkurrerede han med Svend Aage Gammeltoft om professoratet ved Rigshospitalets fødeafdeling A. At han tabte konkurrencen, viste sig at være lykkeligt både for fødselsanstalten og for Århus. For her fik han nemlig rig lejlighed til at udfolde alle sine glimrende administrative og videnskabelige evner og blev hurtigt en fuldblods-århusianer.

Fødselsanstalten i Jylland var bygget til at modtage 360 fødende om året, men i løbet af få år var antallet af fødsler steget til næsten det dobbelte under Albecks udmærkede ledelse. Og siden steg fødselsantallet endnu mere. Det samme gjorde antallet af gynækologiske patienter.

Victor Albeck var i det hele taget et meget venligt menneske. Han kunne naturligvis ikke huske alle kvinder, der havde født på institutionen. Derfor hilste han for en sikkerheds skyld altid hjerteligt, når han mødte en kvinde med en barnevogn.

Han var altid med i første række, når der skulle tages initiativer til at fremme det videnskabelige miljø i byen. Han stod bag oprettelsen af Jydsk Medicinsk Selskab og var selskabets formand i 1920–1928. Han fik oprettet en medicinsk-videnskabelig afdeling ved Statsbiblioteket i Århus. Og han ofrede årligt store summer til tidsskrifter, der cirkulerede i bibliotekets

læsekredse. Desuden lagde han ofte hus til, når der skulle holdes videnskabelige møder, og søgte i det hele taget at hæve det videnskabelige niveau på fødselsanstalten så højt som muligt. Også selv om han skulle betale af egen lomme.

I 1926 blev han formand for »Universitets-Samvirket, Aarhus«, som kæmpede for, at et planlagt jysk universitet kom til at ligge i Århus. Staten var modvillig! Men ikke mindst takket være Victor Albecks utrættelige indsats og strategiske evner lykkedes at få universitetet til den jyske hovedstad. Det var derfor velfortjent, at Albeck modtog fortjenstmedaljen i guld af Christian X ved grundstensnedlæggelsen til universitetets første bygning i 1932.

Samme år blev Victor Albeck formand for DSOG, men allerede den 25. januar 1933 døde han – på det nærmeste forgudet af sine patienter.

Som nævnt blev han begravet i Universitetsparken i Århus, hvor både en bygning og en vej er opkaldt efter ham.

Kilder:

1. V. Christophersen & E. Winsløw. Den danske lægestand 1925–1936. 11. udgave. Jacob Lunds forlag: København 1936
2. Axel Tofte. Overlæge Victor Albeck. Ugeskrift for læger 1933;95(6):184.
3. Merete Ipsen & Bodil Olesen. Fødselsanstalten i Jylland 1910–1996. Århus: Kvindemuseets forlag, 2002.
4. Palle Lykke. Victor Albeck som alle tiders århusianer. Internetavisen Jyllands-Posten 9.1.2006

DSOG's EXPU-komite ønsker

Pia Sander, ph.d., overlæge, Afd. G, Amtssygehuset i Glostrup hjerteligt til lykke med velgennemført ekspertuddannelse i Urogynækologi

På komiteens vegne
Niels Uldbjerg

DSOG's FIGO fond

DSOG's FIGO fond indkalder herved ansøgninger vedrørende støtte fra fonden.

Medlemmer af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi er berettiget til at søge eller indstille, at der gives støtte fra fondens midler til følgende formål:

1. Udlandsophold/studieophold
2. Kurser – specielt uden for Danmark
3. Ulandsrelaterede projekter/arrangementer
4. Efteruddannelse – specielt uden for Danmark
5. Kursusarrangementer – specielt m.h.p. dækning af udgifter til udenlandske lærerkræfter som inviteres til Danmark.

Der kan ikke søges retrospektivt – ansøgninger skal indsendes *forud* for det ophold/kursus/arrangement hvortil der søges støtte. Ansøgninger kan derfor indsendes løbende året rundt men behandles i henholdsvis marts og september måned.

Ansøgninger modtaget senest d. 1. september 2006 vil blive behandlet ved det næste møde i fondsbestyrelsen.

Der anvendes særligt ansøgningsskema som findes på DSOG's hjemmeside under »Organisation«. Ansøgningen skal kort beskrive og begrunde formålet for ønsket om støtte. Der skal *altid* vedlægges budget og oplysninger om evt. opnået støtte andre steder fra. Vedrørende støtte til studieophold vedlægges plan for opholdet samt tilsagn fra den udenlandske værtsafdeling. Vedrørende støtte til kurser og kursusarrangementer vedlægges program for kurset.

Curriculum vitae (*maks. 3 sider*) vedlægges *altid* hvor der er tale om en personlig ansøgning.

Ansøgning indsendes *i 10 eksemplarer* til formanden for fonden:

Overlæge Anette Tønnes Pedersen, Gynækologisk Klinik 4232, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø.

Spørgsmål vedr. ansøgningsproceduren kan sendes på e-mail: atp@dadlnet.dk.

MØDER OG KURSER

DSOG's November-
møde 2006

Amtssygehuset i Herlev og
Domus Medica

*Arrangeret af DSOG's Efteruddannelses-
udvalg*

Foreløbigt program

Eventuelt kommer der mindre ændringer til nedenstående program i løbet af sommeren. Senere udgives der endeligt program, med kort præsentation af de enkelte foredragsholdere m.m.

Fredag 24. november:

- 12.30–13.30 Velkomst – udstilling – kaffe.
13.30–14.00 Seksualitet – oplæg til mødet
Christian Graugaard, læge,
ph.d., forfatter, Sex & Samfund
14.00–14.30 Seksualitet under graviditeten
Astrid Højgaard, overlæge, Ran-
ders Centralsygehus
14.30–15.00 Diskussion
15.00–15.30 Udstilling og kaffe
15.30–15.45 DSOG's ekstraordinære general-
forsamling
15.45–16.15 Sexualitet efter hysterektomi og
oophorectomi
Adel Aziz, overlæge dr.med.,
Sahlgrenska, Göteborg
16.15–16.45 Seksualitet efter vulvaoperationer
Lotti Helström, overlæge,
dr.med., Södersjukhuset, Stock-
holm
16.45–17.00 Diskussion
19.00 Middag og fest i Domus Medica

Lørdag 25. november:

- 9.00–9.15 Kaffe – udstilling
9.15–9.45 Seksualitet og menopause hos
kvinder
Annamaria Giraldi, læge, ph.d.,
Sexologisk Klinik, H:S Rigsho-
spitalet
9.45–10.15 Seksualitet og andropause hos
mænd
Erik Ernst, overlæge, professor,
Aarhus Universitet
10.15–10.30 Diskussion
10.30–11.30 Brunch og udstilling
11.30–12.00 Transseksuelitet – udredning og
seksualitet i sexologisk perspektiv
Foredragsholder sexologisk kli-
nik
12.00–12.30 Transseksualitet – behandlings-
muligheder i gynækologisk per-
spektiv
Dorte Hartwell, læge, H:S Rigs-
hospitalet
12.30–13.00 Diskussion – afslutning.

CME:

Mødet er af DSOG's efteruddannelsesudvalg
godkendt til 5½ CME point.

Mødegebyr:

600,- kr. for deltagelse i mødet inklusiv kaffe,
sandwich og brunch.
400,- kr. pr. person for deltagelse i middag
og fest på Domus Medica.
900,- kr. for deltagelse i både mødet og
middagen

Tilmelding:

Tilmeldings- og betalingsfrist er fredag den 10.
november.

Tilmelding til både møde og middag sker
via e-mail til Anders Atke, atke@dadlnet.dk,

med kopi til lousen@dadlnet.dk, med oplysning om, hvilke dele af programmet man ønsker at deltage i. Endvidere anføres navn, titel, arbejdsadresse og navn på evt. ledsager ved middagen. Samtidig overføres relevant beløb til DSOG's konto i Nordea Struer: 9617-6877674213. Tilmelding er først gældende, når beløbet er indsat.

Hvis man ikke har adgang til internet/e-mail, kan man tilmelde sig ved personlig henvendelse til Anders Atke, Gynækologisk Obstetriske Afdeling, H:S Frederiksberg Hospital.

På Efteruddannelsesudvalgets vegne
Anders Atke

Symposium: Nye hysteroskopiske behandlingsmetoder – hvor er vi i dag?

Arrangør:

Søren Stampe, overlæge dr.med. Amtssygehuset i Glostrup og Martin Rudnicki, overlæge, dr.med. Amtssygehuset i Roskilde

Sted:

Auditorium A, Amtssygehuset i Glostrup

Tilmelding ved mail til:

Kirsten Borg,
e-mail: kirbor01@glostruphosp.kbhamt.dk

Pris:

Gratis. Tilmelding kræves til middag pga. begrænset antal pladser

Frist:

Tilmelding senest 15. september 2006

Målgruppe:

Alle medlemmer af DSOG.

Program

Tirsdag d. 26. september 2006

- 9.30–10.00 Ankomst og registrering (kaffe)
10.00–10.10 Velkomst ved Martin Rudnicki/
Søren Stampe

Session 1

Nye hysteroskopiske behandlingsmetoder

- 10.10–10.30 Søren Stampe. Resultater fra Hyskodatabasen. Er der data der støtter indførelse af nye hysteroskopiske behandlingsmetoder?
10.30–10.50 Martin Rudnicki. Hydro Therm Ablator (HTA) System – baggrund og resultater
10.50–11.05 Lisbeth Prætorius. Smertebehandling ved HTA – den optimale behandling?
11.05–11.30 Kaffe
11.30–12.00 Bent Hansen: Microwave Endometrial Ablation (MEA) System – baggrund og resultater
12.00–12.15 Bjarne Stigsby. Thermoblate. Resultater i praksis regi
12.15–12.45 Diskussion
12.45–13.30 Frokost

Session 2

Hysteroskopisk resektion

- 13.30–14.00 Margit Dueholm. Præoperativ udredning ved mistanke om intrauterin patologi
14.00–15.00 Miriam Mint. Ambulant hysteroskopisk teknik – evaluering af metode og gennemgang af resultater
15.00–15.30 Diskussion
15.15–15.45 Kaffe
15.45–16.00 Marianne Aamann Jensen. Ef-

	fekt af hysteroskopisk polypektomi ved menorrhagia
16.00–16.20	Lars Frank Andersen. Bipolær versus monopolær resektion. Fordele og ulemper.
16.20–16.40	Diskussion og afslutning
18.00–	Middag på Park Hotel Glostrup

Kursus i gynækologisk ultralyd

Tidspunkt:

Freitag d. 8. december 2006

Sted:

Hotel HC Andersen, Radisson SAS, Claus Bergs Gade 7, Odense

Målgruppe:

Speciallæger på hospital og i praksis, såfremt der er ledige pladser kan læger under uddannelse deltage i kurset

Maks deltager antal:

30

Deltagerpris:

600,- kr.

Tilmeldingsfrist:

1. oktober 2006

Kursusledere:

Overlæge, ph.d. Ulla Breth Knudsen, overlæge, Ph.d. Gitte Eriksen og overlæge, ph.d. Margit Dueholm. Kurset arrangeres på vegne af Efteruddannelsesudvalget

Undervisere:

Professor Lil Valentin, leder af ultralydsklinik-

ken i Malmø, har i en årrække kendetegnet udvikling og forskning inden for både gynækologisk og obstetrisk ultralyd på internationalt niveau. Lil Valentin har afholdt mange kurser i ultralyd, skrevet flere artikler, er med i indførelsen af ultralydsuddannelsen i Sverige, og besidder såvel stor teoretisk som praktisk erfaring indenfor gynækologisk ultralyd. Overlæge, ph.d. Margit Dueholm, Skejby Sygehus. Overlæge ph.d., Ulla Breth Knudsen Odense Universitetshospital.

Form:

Oplæg med efterfølgende spørgsmål og diskussion

Program:

- 9.30–10.00 Velkomst – kaffe og rundstykker
- 10.00–11.30 Ultralydsscanning af uterus – hvad kan/skal vi kunne se? Endometriet – polypper, fibromer, fibromekrose? Adenomyosis – kan det bedømmes? Vandscanning? HSU? Ultralydsscanning sat i relation til andre teknikker set i relation til uterus. Professor Lil Valentin
- 11.30–11.45 Kaffe
- 11.45–12.15 Scanningsfund sat i relation til Gynækologiske Hindsgavl-Guidelines? Overlæge, ph.d. Margit Dueholm
- 12.15–13.15 Frokost
- 13.15–14.45 Ultralydsscanning af adnexae – hvad kan/skal vi kunne se? Ovarier og cyster – ultralydsfund relateret til malignitets-suspicio. Salpinges – hydrosalpinges – PID – tubo-ovariel absces?

Ascites/væske i fossa Douglasi?
 Ultralydscanning sat i relation
 til andre teknikker i relation til
 adnexae.

Professor Lil Valentin

14.45–15.00 Kaffe

15.00–15.30 Scanningsfund sat i relation
 til Gynækologiske Hindsjavl-
 Guidelines?

Overlæge, Ph.d. Ulla Breth
 Knudsen

Tilmelding og betaling

foregår ved mail til gitte.eriksen@dadlnet.dk
 med »cc« til DSOG's kasserer;
 lousen@dadlnet.dk.

Samtidig overføres kr. 600, – til DSOG's
 konto i Nordea Bank, Struer. Regnr. 9617 kon-
 tonr. 6877674213

OBS. Tilmelding er først gyldig, når belø-
 bet figurerer på DSOG's konto.

Pladserne på kurset tildeles efter »først til møl-
 leprincippet«, således at betalingsrækkefølgen
 prioriteres højere end mail.

Ved udløb af 1. betalingsfrist uddeles restplad-
 serne til yngre gynækologer.

Ved afmelding senest 1. oktober refunderes
 kursusgebyret.

Temadag

Arrangeret af DSOG's Undervisningsudvalg

Uddannelse – kultur, motivering, professionalisering og kvalificering af UAO og vejledere

Tid:

31. august 2006 kl. 9.30–16.00

Sted:

Odense Universitetshospital, Kløverbænget 6,
 stueetagen, Auditorium 1 og 2

Målgruppe:

Uddannelsesansvarlige overlæger, hovedvejle-
 dere og andre uddannelsesinteresserede herun-
 der ledende overlæger og yngre læger inden for
 gynækologi og obstetrik

Deltagergebyr:

Det er gratis at deltage i temadagen

Program:

9.30–10.00 Ankomst, kaffe og brød

10.00–10.40 Indlæg fra undervisningsudval-
 get bl.a. om revision af målbe-
 skrivelser samt oplæg om forsk-
 ningstræning

10.40–11.20 Motivering og kvalificering af
 vejledere – hvordan understøtter
 vi uddannelse? Udviklingskonsu-
 lent Rasmus Meldgaard

11.20–11.40 Pause

11.40–12.20 Ledelse af uddannelsesopgaven
 Udd.ansvarlig overlæge Birgitte
 Ruhnu

12.20–13.15 Frokost

- 13.15–14.15 Workshop 1 og 2, hver for halvdel af deltagerne
- 14.15–14.30 Pause
- 14.30–15.30 Workshop 1 og 2, deltagerne bytter
- 15.30–16.00 Opsamling i plenum ved Undervisningsudvalget

Oplæg og workshop ved:

Rasmus Meldgaard, Udviklingskonsulent, Dansk Institut for Medicinsk Stimulation, Amtssygehuset i Herlev.

Birgitte Ruhнау, uddannelsesansvarlig overlæge, Anæstesiologisk Klinik, Abdominalcenteret, H:S Rigshospitalet.

Jette Led Sørensen, uddannelsesansvarlig overlæge og postgraduat klinisk lektor, Obstetrik og Gynækologisk Klinik, Juliane Marie Centeret, H:S Rigshospitalet.

Workshop 1

Motivering og kvalificering af vejledere – hvordan understøtter vi uddannelsen?

ved Rasmus Meldgaard og Jette Led Sørensen

I workshoppen vil der blive fokuseret på, hvilke krav der er til vejlederne og hvem der har hvilke roller? Deltagerne vil i workshoppen blive ud/opfordret til at arbejde med funktionsbeskrivelse. Tag evt. lokale funktionsbeskrivelser med. Dette vil danne grundlag for en diskussion af betydningen af afklaringen af egen rolle for både motivationen til at arbejde med uddannelse og uddannelseskvalitet. Endvidere vil det i workshoppen blive diskuteret, hvilken betydning fælles forståelse, sprog og mål har uddannelsesudbyttet.

Workshop 2

Ledelse af uddannelsesopgaven

ved Birgitte Ruhнау

Anvendelse af enkelte ledelsesteorier som situationsbestemt ledelse og forandringsledelse.

Tilmelding

Senest 21. august 2006 til medlem af undervisningsudvalget, læge Astrid Ammendrup, via mail: astrid@mmendrup.dk

Dagsorden for Fødsels Audit møde

3.-4. november 2006

Målgruppe:

Alle jordemødre og obstetrikere. Vores udgangspunkt siden juni 1996 har været registrering af vores tal for diverse hændelser og indgreb på fødegangene, men efterhånden har vores møder udviklet sig til også at udgøre det største fælles forum for jordemødre og obstetrikere. Maks. 70 deltagere.

Pris:

1.250,- kr. pr. person i enkeltværelse.

1.050,- kr. pr. person i dobbeltværelse.

Alle måltider og kaffe/te med brød. Betalingen inkluderer 1 vand/1 øl/1 glas vin til frokost og aftensmad om fredagen. Der serveres isvand og frugt under møderne. Frokost om lørdagen er ikke inkluderet.

Form:

Internatsmøde. Oplæg i plenum med fælles diskussioner. Fælles spising og hygge fredag aften.

Sted:

Hotel Bogense Kyst, Grønnevej 8, 5400 Bogense, tlf. 64-812279, www.bogensekyst.dk.

Tilmelding:

Senest 15. september 2006

Tilmelding er først gældende når man har tilmeldt sig pr. mail + indbetalingen er modtaget.

Tilmelding pr. mail til Ole Bredahl Rasmussen, olebr@dadlnet.dk (Randers CS, tlf. 89-10-25-00).

Husk at angive navn, uddannelse, arbejdssted og evt. ønske om dobbeltværelse. Ved tilmelding til dobbeltværelse angives bofællens navn.

Samtidig skal der indbetales tilmeldingsgebyr til Elisabeth Möllnitz, konto: 3434-3434-377439, Den Danske Bank, att.: Fødsels Audit møde november 2006. Husk at angive navn, uddannelse, arbejdssted og evt ønske om dobbeltværelse på indbetalingen.

Program

Fredag d. 3. november 2006

- 10.00–11.00 Ankomst – kaffe/te/vand samt rundstykke
- 11.00–13.00 Dystoci
- præsentation af nye danske og svenske randomiserede undersøgelser
 - hvornår er der indikation for behandling?
 - er alle metoder lige gode/dårlige?
 - kvindernes tilfredshed med aktiv eller passiv holdning
- Overlæge Nini Møller, Hillerød
Jordemoder Hanne Kjærgaard, Hvidovre
Barnmorska Anna Dencker, Göteborg, Sverige
Consultant, Master Michael Robson, Nat. Mat. Hosp., Dublin, Irland
- 13.00–14.00 Frokost
- 14.00–15.30 Dystoci fortsat – paneldiskussion

- 15.30–16.00 Kaffe/te/vand og frugt/brød
- 16.00–17.30 Fødegangsrapporter
Det Nationale Indikator Projekt og akkreditering af fødselshjælpen
Statistiker Steen Rasmussen, Sundhedsstyrelsen
Repræsentant fra IKAS (Institut for Kvalitet og Akkreditering af Sygehuse)
- 17.30–18.00 Fødestedernes fødegangsrapporter fremlagt til gennemsyn
- 18.00–20.00 Aftensmad
- 20.00–21.00 Selvbestemmelse/anbefaling/krav/choice/information/request – hvad gælder efterhånden? – hvem »bestemmer«?
Jakob Birkler, Esbjerg Jordemodderskole

Lørdag d. 4. november 2006

- 08.00–09.00 Morgenmad
- 09.00–11.00 Perineum og sphincter
- hvordan sutureres en udrift bedst?
 - forebyggelse og behandling af sphincterruptur?
 - skal vi allesammen rec-talscanne?
 - hvad med næste fødsel efter en sphincterruptur?
- Jordemoder Sara Kindberg, Suturprojektet, Skejby
Jordemoder Misan Stehouwer, Suturprojektet, Skejby
Speciallæge med særlig interesse inden for området
- 11.00–11.30 Kaffe/te/vand og frugt/brød
- 11.30–13.00 Igangsætning af fødsel
- hvad blev der af ballonprojektet?
 - hvornår er der grav. prolong.?

- igangsættelse på maternal request?
- 13.00 Afslutning – der er mulighed for at købe frokost i hotellets restaurant

Ret til ændringer i programmet forbeholdes.

Arrangører

Jordemoder Elisabeth Möllnitz, H:S Hvidovre Hospital. Jordemoder Kirsten Østergård, Sygehus Fyn Svendborg. Overlæge Hans Jakob Andersen, Sygehus Fyn Svendborg. Overlæge Ole Bredahl Rasmussen, Randers Centralsygehus

Nyt fra DFKO

Praksisovertagelse

Speciallæge Helle Kirkeby overtager den 1. juli 2006 Jens Erik Runge Niensens fuldtidspraksis i Københavns Amt.

Speciallæge Lisbeth Eriksen overtager den 1. juli 2006 Esben Schackes fuldtidspraksis i Københavns Kommune.

Speciallæge Søren Meltofte overtager den 1. august 2006 Merete Rabøls Fuldtidspraksis i Vejle Amt.

Indberetninger af IUI/IVF

Suzan Lenz, Peter Bagger og undertegnede har som aftalt deltaget i et møde med Simon Engsig Christensen fra Sundhedsstyrelsens Enhed for Sundhedsstatistik.

Vi havde et godt konstruktivt møde hvor vi fik accepteret en stor del af vore ønsker.

Vi behøver i fremtiden ikke at indberette hele graviditetsforløbet med oplysninger om fødsel og eventuel abort som vi ikke har kendskab til.

Sundhedsstyrelsen appellerer dog til at vi så vidt muligt søger at indhente disse oplysninger.

Oplysninger om ryge- og alkoholvaner kan untlades.

Ved IUI skal det ikke oplyses om der er anvendes donorsæd. Mens dette stadig skal oplyses ved IVF- og ICSI- behandlinger.

Sundhedsstyrelsen har efter mødet besluttet at oplysninger om hvorvidt patienten eller partneren er hiv- eller aids-positiv heller ikke skal indberettes..

IUI/IVF indberetningen er under løbende evaluering, og Sundhedsstyrelsen opfordrer til at kommentarer og forslag til forbedringer og udvidelser sendes til Simon Engsig Christensen.

Alle indkomne forslag vil blive vurderet og prioriteret, og eventuelle ændringer vil blive

implementeret i kommende opdateringer af IUI/IVF-skemaet.

Information om elektronisk indberetning til Sundhedsstyrelsen kan findes på hjemmesiden www.indberetning.sst.dk og specifik information om elektronisk indberetning til IVF-registret ved at klikke på punktet »Indberetning af IVF/IUI« til venstre på samme side.

Valg til FAPS repræsentantskab.

Alle stemmeberettigede har fået tilsendt meddelelse herom. Gynækologerne kan vælge 3 repræsentanter. Kandidater skal være foreningen i hænde senest den 14. august 2006.

Jan Pelle

Juli 2006

FYGO nyt juli 2006

FYGO's bestyrelse har i juni måned været på dets årlige internat i de skønne bjerge i Mols og har bl.a. foretaget en revision af FYGO håndbogen. Vi håber at den nye udgave opleves mere brugervenlig og at den kan hjælpe dig på din færd til at blive speciallæge efter de nye eller gamle regler.

Vi har taget hul på efterårets kurser og kan med glæde byde på et kursus i prænatal diagnostik i september i Århus. Vi håber at se rigtig mange af jer til kurset. Øvrige kurser i løbet af efteråret vil blive annonceret på vores hjemmeside www.FYGO.dk eller her i bladet.

ENTOG 2006 Denmark – mødet den 2. december 2006 nærmer sig og FYGO har haft travlt hen over sommeren med at forberede mødet og sikre økonomien samt mødefaciliteterne for mødet. Vi er glade for at have fået Ferring som vores hovedsponsor for mødet og glæder os til at byde mange af vores medlemmer velkomne til mødet i Ferrings hovedsæde i Ørestaden i København.

Vi vil opfordre jer til at søge jeres afdeling om refusion for kursusudgiften idet programmet indeholder højaktuelle emner såsom forskningstræning og 360-graders evaluering. Programmet vil være at finde på FYGOs hjemmeside eller på www.entog.fygo.dk.

Forud for ENTOG-mødet afvikles et udvekslingsprogram for 40 udvekslingslæger, som vil besøge de danske fødeafdelinger i perioden den 27. til den 30. november. De vil deltage i dagsprogrammet og få stillet logi til rådighed af afdelingen.

Som noget nyt deltager også kursister fra USA i udvekslingsprogrammet idet ENTOG er i færd med at etablere et samarbejde med den amerikanske organisation for yngre uddannel-

sessøgende læger i gynækologi og obstetrik. Tag godt imod vores gæster og vis dem Danmark fra sin bedste side i en ellers mørk vintermåned!

På vegne af FYGO

Christina Damsted Petersen
Formand

Kursus i »Prænatal diagnostik«

Tid/sted

Tirsdag den 26.9.2006 kl. 17–22
Konf.rum afd. Y, Skejby Sygehus (ved skilt nr. 19 i hovedkorridoren, 1. sal).

Program

Genetisk rådgivning (inkl. SST's retningslinjer), invasive prøver & diagnostik (herunder indikation & hvornår hvilke metoder kan anvendes m.m.) med udgangspunkt i hhv. obstetrikken & genetikken.

Målgruppe

Præ-kursister, kursister, øvrige FYGO-medlemmer & evt. andre interesserede.

Undervisere

Niels Uldbjerg, professor, overlæge, dr.med., Gyn-Obs afd. Y, Skejby Sygehus, og Peter K.A. Jensen, ledende overlæge, Klinisk genetisk afd., Århus Sygehus.

Point

Kurset tæller 4 timer for prækursister.

Kursusgebyr

Kr. 200,- inkl. mad & drikke.

Tilmelding

E-mail til mathilde@dadlnet.dk med angivelse af navn og arbejdssted samt ved indsættelse af kursusgebyr på konto i Danske Bank reg.nr. 3632 kontonr. 3632 190 573 med tydelig angivelse af navn.

Tilmelding sker efter »først til mølle« og efter registreret indbetaling.

Kursusledelse

Mathilde Evaldsen, reservelæge, Klinisk genetisk afd., Århus Sygehus, og Jens Fuglsang, kursusreservelæge, Gyn-Obs afd. Y, Skejby Sygehus.

